

ФІНСЬКА СИСТЕМА ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ЯК ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Шукалович А.М.

Педагогічний коледж Львівського національного університету імені Івана Франка

Революція Гідності засвідчила існування в країні нової генерації людей не пострадянського, а західноєвропейського простору. Україна стала на шлях євроінтеграції, що передбачає реформування усіх сфер суспільного життя. Пріоритетним напрямом державної політики визнано освіту – основу розвитку країни. У Законі України «Про освіту» (2018) закладено можливості створити освіту, яка б відповідала вимогам ХХІ ст. та фундаментально новий підхід до підготовки вчителя Нової української школи.

Нова українська школа – це ключова реформа Міністерства освіти і науки України. Головна мета – створити школу, у якій буде приємно навчатись і яка даватиме учням не тільки знання, а й вміння застосовувати їх у житті. Якість освіти та кінцевий результат процесу навчання найбільше залежить від вчителя [2]. Нова школа потребує нового вчителя, який зможе стати агентом змін. Педагог не як єдиний наставник та джерело знань, а як коуч, фасилітатор, тьютор, модератор в індивідуальній освітній траєкторії дитини [3]. Через це, суттєвих коректив повинен зазнати процес і зміст підготовки майбутнього вчителя.

У Педагогічному коледжі Львівського національного університету імені Івана Франка склалася традиція підготовки вчителів початкової освіти, випробувана майже 150-літньою історією. Водночас педагогічний колектив відповідально ставиться до вимог ХХІ ст. щодо підготовки конкурентоспроможного фахівця. На сучасному етапі для функціонування закладу важливе значення має імплементація Закону «Про освіту», яка передбачає розроблення щонайменше 26 нормативно-правових актів, зокрема, законопроекту про фахову передвищу освіту. Законотворці та вищі державні посадовці повинні врахувати, що ключовим у реформуванні освіти повинні стати всебічно розвинена особистість та високваліфікований мотивований педагог. В цій площині повчальною може стати фінська модель підготовки майбутніх вчителів початкової школи.

Міністерство освіти і культури Фінляндії прикладає багато зусиль для підготовки компетентних педагогів. Освітня політика в країні робить професію вчителя елітною та почесною. Це дозволяє залучати до шкіл талановитих молодих фахівців. У Фінляндії впевнені, що здатність викладати – це і успішне засвоєння університетських курсів, і вроджений дар, притаманний далеко не кожному.

Професійна підготовка вчителів початкових класів (1-6 класи) відбувається на педагогічних факультетах вузів. Конкурс – близько 10 чоловік на місце [1]. Претендентів обирають у два етапи. Спочатку відбирають кращих абітурієнтів за результатами національного випускного іспиту, шкільного диплому, позашкільних досягнень і загального вступного

екзамену, який включає широке коло педагогічних проблем. Вступники, які демонструють найкращі результати, скеровуються на співбесіду, на якій повинні пояснити свій вибір. Зазвичай для успішного вступу потрібно мати невеликий досвід викладання або роботи з дітьми [4].

Основні предмети – педагогіка, предмети, які вивчаються в початковій школі, та методики їх викладання, а також курси спеціалізованої освіти в режимі консультивання. Вивчення рідної мови та математики – обов'язкове для всіх студентів. Мистецтва, ремесла, музика та фізичне виховання групуються в обов'язкові факультативи. В програму входять вступні дисципліни: історія, природничі науки, біологія, географія, релігія та етика.

Особливе місце займає педагогічна практика – загальна, польова і фінальна. Майбутні вчителі відвідують базові університетські школи з початку навчального процесу і поступово знайомляться з особливістю педагогічної діяльності на молодшому ступені загальноосвітньої школи. Вони навчаються планувати, проводити та оцінювати різноманітні заняття, паралельно складаючи портфоліо. Після кожного проведеного уроку – навчальні дискусії. Студенти працюють в одному класі разом з вчителем-керівником. Для інтеграції практичних та теоретичних аспектів освітньої програми обов'язково виконують навчально-дослідницькі проекти, висновки до яких входять в дисертаційне дослідження. Після здачі фінального екзамену та захисту дослідження студент отримує ступінь магістра за програмою початкових класів та сертифікат учителя фінської школи. Він відразу може працювати або вступити в докторантуру за педагогічним напрямком [5].

Отже, фінська система педагогічної освіти – прийнятна модель для наслідування в Україні. Майбутні вчителі початкової школи – кращі випускники середньої школи. Це досягнення забезпечило надійну моральну і професійну базу початковій школі, чого потребує українська реальність.

Список використаних джерел

1. Коли менше означає краще: 10 фактів про фінську модель освіти / Валерія Покідіна. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: cost.ua/news/344-Finnish-education
2. Нова українська школа. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
3. Нова школа: простір освітніх можливостей. Проект для обговорення. – К., 2016. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/Anonces/2016/nova_shkola_proekt.pdf
4. Паси С. Финские уроки. История успеха реформ школьного образования в Финляндии. // Сальсберг Паси. – М.: Классика XXI, 2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.rulit.me/books/finskie-uroki-istoriya-uspeha-ref...>
5. Прохорова С. Сучасна педагогічна освіта в Фінляндії: структура та зміст / Світлана Прохорова. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Bernatova9/.../Prokhorova.pdf>